

Äidit

 MUSIKKITEATTERI KAPSÄKKI
ENSI-ILTA 30.9.2026

KÄSIKIRJOITTAJIEN SANA

Tämä näytelmä ei ole tositarina meistä ja meidän äideistä. Tämä on se hiekkalaatikko ja neuvola, joka meiltä ja muilta myöhäiskeski-ikäisiltä geriatrinen ruuhkavuosien keskellä eläviltä puuttuu.

Muutama vuosi sitten teimme yhteistä produktiota Musiikki-teatteri Kapsäkissä ja palasimme aina harjoitusten jälkeen kotiin samalla ratikalla. Matkan aikana keskustelu kiertyi usein ikääntyvien lähiaikuistemme päivittäisiin sattumuksiin. Kirpsakat lapsen ja vanhemman väliset suhteet, muistisairaudet ja rapistuvat kehot alkoivat vallata yhä enemmän ja enemmän keskustelutilaa myös kaveripiirissä. Äitien ja tyttärien väljähtäneet tai atomeiksi räjähtäneet suhteet sauhusivat monessa kodissa. Toisaalla tyttäret uupuivat kiltteyttään yhteiskunnan hoivavajetta paikatessaan.

Ratikkamatkoilla ravistelimme universaaleja äitisuhteita ja vertaistarinoita. Tiheään tunneverkkoon alkoi syntyä silmukoita, joista oli mahdollista nähdä läpi. Näkymät toivat lohtua ja lisäsivät ymmärrystä äitejä, omaa äitiyttä ja itseä kohtaan. Tarinat kannattaa kuulla ja kertoa ja keskustelut käydä silloin, kun siihen on vielä mahdollisuus.

Jatketaan keskustelua!

Hanna Kaila & Lotta Kuusisto

SÄVELTÄJÄN SANA

Äitien sävellykset syntyivät käsikirjoitusprosessin kanssa lomittain. Hanna Kaila ja Lotta Kuusisto olivat kirjoittaneet näytelmän alunperin musikaalimuotoon, joka muuttui Mari Rantasilan dramaturgiassa musiikinäytelmäksi. Tullessani produktion mukaan, Hanna oli säveltänyt lähes valmiiksi *Sinä paranet* -laulun, joka antoi kimmokkeen koko näytelmän sävelkielelle. Minulle oli tärkeää, että teoksen luojat, Lotta ja Hanna, ottavat laulut omikseen, ja lähetin sävellysten raakaversioita työryhmälle kommentoitavaksi.

Marilla oli ohjaajana vahva visio musiikin muodosta – laulut saisivat olla pelkistettyjä poplauluja. Halusin, että lauluissa kuuluu ajattomana teemana äitisuhteen ambivalenssi: rakkaus ja läheisyyden tarve äidin kanssa sekä toisaalta erillisyyden kautta tuleva moninainen, negatiivistenkin tunteiden kirjo. Lauluissa pysähdytään tyttärien tunnemuistoihin ja ne vangitsevat jonkun olennaisen hetken kummankin päähenkilön äitisuhteesta.

Puro Pajun hypätessä muusikko-kapellimestariksi, tuli pianosovitusten rinnalle raikkaita muotoja myös basson ja perkussoiden säestyksellä, mikä luo esityksen musiikille omintakeisen klangin. Sovitusprosessissa Puro on ollut merkittävästi luomassa esityksen saundimaailmaa.

Suvi Isotalo

OHJAAJAN SANA

Kun Hanna Kaila ja Lotta Kuusisto pyysivät minua ohjaamaan käsikirjoittamaansa näytelmää *Äidit*, aihe kiinnosti heti. Onhan jokaisella meistä äiti ja aika monella myös lapsia. Kolme erilaista tapaa käsitellä aihetta erottui kohtauksista. Osassa ystävykset puivat äitiyden teemoja keskustellen välillä filosofisesti, välillä huumorilla. Toisissa taas näyteltiin tytärten muistikuvia vanhenevien äitien kanssa tragikoomisella virityksellä. Laulujen myötä hypättiin tytärten tunnemuistoihin. Tämä kolmijako kiinnosti ja aloin rakentaa dramaturgiaa sen ympärille.

Pyysin mukaan säveltäjä Suvi Isotalon, koska olin tehnyt hänen kanssaan yhteistyötä ennenkin ja tiesin hänen kykynsä välittää sävellysten avulla voimakkaita tunteita. Muusikko Puro Pajun tultua ryhmään, instrumentit laajenivat pianosta bassoon ja perkussioihin.

Näytelmän myötä näkemykseni äitiydestä laajenivat: Mitä kaikkea siihen mahtuukaan ja miten eri tavoin se voidaan kokea. Tiettyihin ajatuksiin samastuin. Välillä ihmettelin, voiko tällaisiakin tilanteita olla. Näytelmää harjoitellessa sekä nauroin että itkin, kun näyttelijät heittäytyivät eri kohtauksiin ja tunnetiloihin. Toivon, että *Äidit* näytelmä antaa katsojille samaistumispintaa omiin kokemuksiinsa ja toisaalta valottaa äitiyden monia eri kulmia ja ilmenemismuotoja. Esitys tuo myös armollisuutta lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen. Täydellisiä äitejä ei ole olemassakaan, mutta jokainen varmasti yrittää parhaansa niistä lähtökohdista, jotka hänellä on. Siihen haluan uskoa ja sen

kautta tuoda lämpöä tähän ikuiseen aiheeseen, josta voi loputtomasti ammentaa erilaisia analyysejä. Toivon myös, että näytelmä antaa katsojille puheenaiheita ja herättää ajatuksia, joista voi keskustella ystävien tai perheenjäsenten kanssa esityksen jälkeen.

Äitiys kun on ehtymätön ja ikuisesti pulppuava monenlaisten eri tunteiden lähde.

Mari Rantasila

KÄSIKIRJOITUS

Hanna Kaila ja Lotta Kuusisto

OHJAUS JA DRAMATISOINTI

Mari Rantasila

SÄVELLYS

Suvi Isotalo

VALOSUUNNITTELU

Tuittu Teivainen

LAVASTUS- JA ÄÄNISUUNNITTELU

Max Marshall

ROOLEISSA

Hanna Kaila ja Lotta Kuusisto

MUUSIKKO

Puro Paju

KUVAT

Tero Vihavainen

LAULUT

1. <i>Putz, putz, putz</i>
san. Mari Rantasila ja
Suvi Isotalo
säv. & sov. Suvi Isotalo	5. <i>Sinä paranet</i>
san. Hanna Kaila
säv. Hanna Kaila
sov. Suvi Isotalo &
Puro Paju
2. <i>Prässään</i>
san. Lotta Kuusisto
säv. Suvi Isotalo
sov. Suvi Isotalo &
Puro Paju	6. <i>Haloo Haloo</i>
san. Hanna Kaila
säv. & sov. Suvi Isotalo
3. <i>Kelo</i>
san. Lotta Kuusisto
säv. & sov. Suvi Isotalo	7. <i>Äiti sellainen</i>
san. Hanna Kaila
säv. & sov. Suvi Isotalo
4. <i>Kaupunkireissu</i>
san. Hanna Kaila
säv. Suvi Isotalo
sov. Suvi Isotalo &
Puro Paju	8. <i>Tuhkaa vain</i>
san. Lotta Kuusisto
säv. & sov. Suvi Isotalo

Kiitos perheille!

 MUSIIKKITEATTERI KAPSÄKKI

WWW.KAPSAKKI.FI

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ